
Observatori d'Empresa i Ocupació

observatoriempresaiocupacio.gencat.cat

Data d'actualització: 09/09/2015

Generalitat de Catalunya
Departament d'Empresa
i Ocupació

© Generalitat de Catalunya
Departament d'Empresa i Ocupació
Gabinet Tècnic

c/ Sepúlveda, 148-150
08011 Barcelona
observatoriempresaiocupacio.gencat.cat
Barcelona, setembre de 2015

ISSN: 2014-2285

Dipòsit legal: B.25823-2013

Els continguts d'aquesta obra estan subjectes a una llicència de Reconeixement-No comercial-Sense obres derivades 3.0 de Creative commons. Se'n permet la reproducció, distribució i comunicació pública sempre que se'n citi l'autor i no se'n faci un ús comercial. La llicència completa es pot consultar a:
<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/es/legalcode.ca>

Índex

1. Cartera de comandes	2
2. Preus i marges d'exportació	3
3. Cartera de comandes per sectors d'activitat	5
4. Cartera de comandes per trams d'exportació	6
5. Evolució per mercats de destinació	8
6. Annex metodològic	10

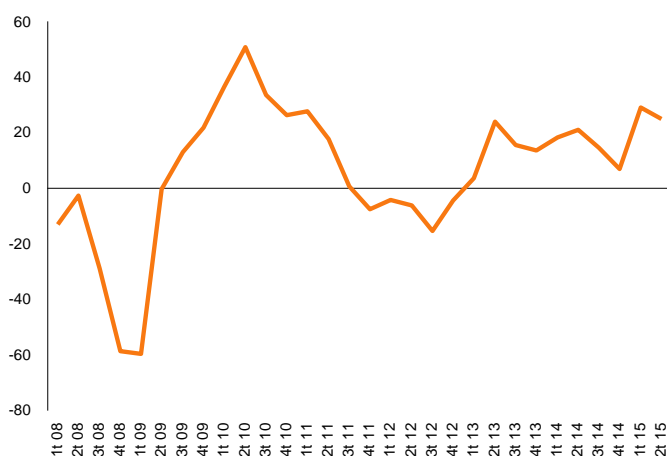
1. Cartera de comandes

En el segon trimestre de 2015, l'indicador de la cartera de comandes d'exportació (diferència entre els percentatges d'opinions sobre la seva evolució a l'alça i a la baixa) disminueix 4,1 punts respecte del trimestre anterior i se situa en els 25 punts.

Gràfic 1

Catalunya – Indicador de cartera de comandes (saldo entre els percentatges a l'alça i a la baixa, en punts)

1r trim. 2008 – 2n trim. 2015

Font: Observatori d'Empresa i Ocupació

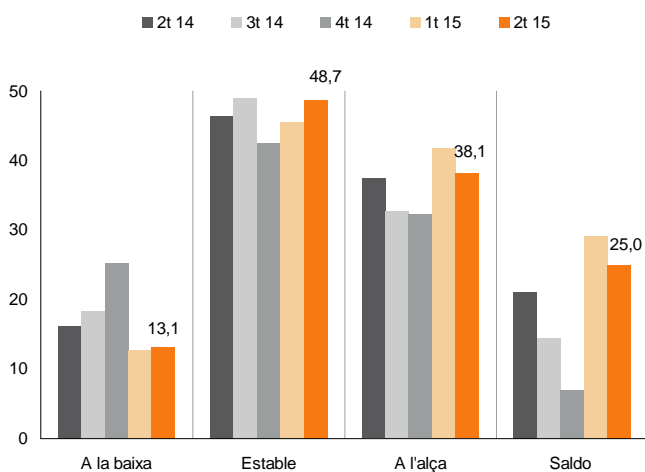
L'indicador de la cartera de comandes d'exportació es redueix respecte del trimestre anterior (-4,1 punts).

Aquesta davallada s'ha produït per un descens del percentatge d'empresaris que opina que la cartera de comandes d'exportadors ha evolucionat a l'alça (del 41,8% al 38,1%) i la proporció d'empresaris que considera que aquest indicador ha evolucionat a la baixa s'ha mantingut pràcticament estable.

Gràfic 2

Catalunya – Cartera de comandes

1r trim. 2014 – 2n trim. 2015

Font: Observatori d'Empresa i Ocupació

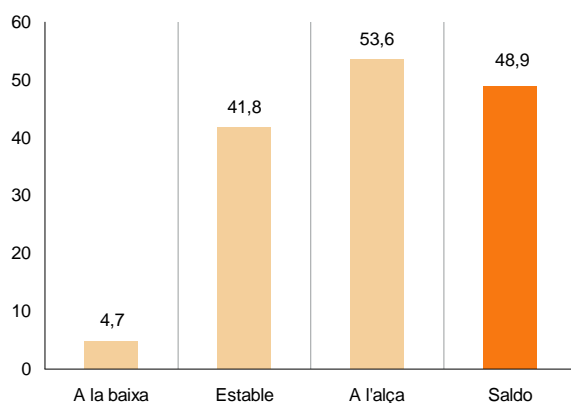
La davallada s'ha produït per una reducció dels empresaris que opinen que la cartera de comandes ha anat a l'alça.

En relació amb les expectatives per als propers 12 mesos, més de la meitat dels empresaris catalans manifesta que la cartera de comandes d'exportació evolucionarà a l'alça (el 53,6%), un 41,8% pensa que es mantindrà estable i un 4,7%, que anirà a la baixa. El saldo de l'indicador se situa en els 48,9 punts i resulta més favorable que en el trimestre anterior (44,7 punts).

Gràfic 3

Catalunya – Expectatives de la cartera de comandes per als propers 12 mesos

2n trim. 2015

Font: Observatori d'Empresa i Ocupació

Més de la meitat dels empresaris opina que la cartera de comandes d'exportació evolucionarà a l'alça en els propers 12 mesos.

2. Preus i marges d'exportació

La major part dels empresaris considera que els preus d'exportació s'han mantingut estables (el 76%), però com la proporció dels que manifesten que ha evolucionat a la baixa (14,3%) supera la dels que pensen que ha anat a l'alça (9,7%), el saldo resultant és negatiu (-4,6).

La mateixa situació s'observa en el cas dels preus internacionals del sector, on el 72,5% dels empresaris opina que s'han mantingut estables, el 10,4% que han anat a l'alça i el 16,3%, a la baixa, amb un saldo de respostes de -5,9 punts.

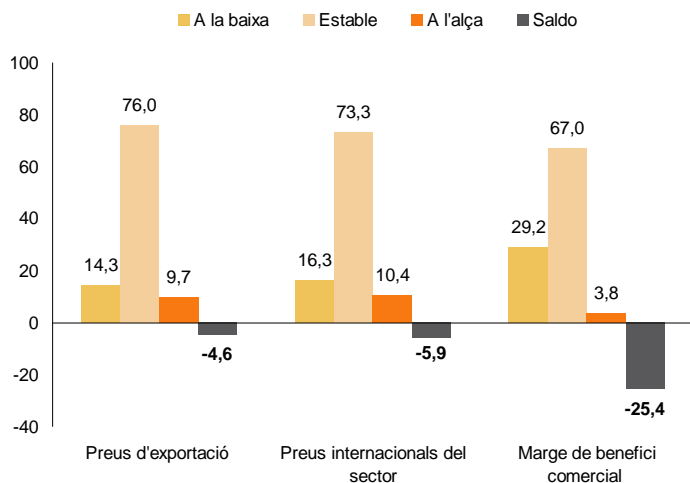
Preguntats pel marge de benefici comercial, el 67% dels empresaris exportadors opina que s'ha mantingut estable, un 29,2% que ha evolucionat a la baixa i només un 3,8% que ha anat a l'alça, de manera que el saldo de respostes és -25,4 punts.

Les variables han resultat més desfavorables que en el primer trimestre de 2015, quan el saldo de respostes va ser de -3,7 punts per als preus d'exportació, -4,1 punts per als preus internacionals del sector i -20,7 punts, per al marge de benefici.

Gràfic 4

Catalunya – Preus i marges d'exportació

2n trim. 2015

Continua sent majoritari el percentatge d'empresaris que opina que els preus d'exportació, els preus internacionals del sector i el marge de benefici s'han mantingut estables.

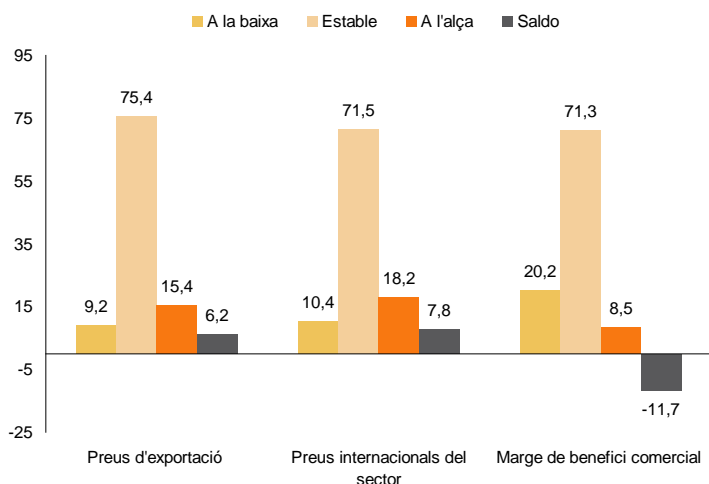
Font: Observatori d'Empresa i Ocupació

De cara als propers 12 mesos, els empresaris són optimistes pel que fa a les expectatives dels preus d'exportació i internacionals del sector (atès que el saldo de respostes és positiu). Quant al marge de benefici, tot i que la proporció d'empresaris que pensa que evolucionarà a l'alça augmenta respecte de la situació actual, el percentatge dels que opinen que anirà a la baixa continua sent força superior i, per tant, el saldo resultant és negatiu.

Gràfic 5

Catalunya – Expectatives de preus i marges d'exportació per als propers 12 mesos

1r trim 2015

Les expectatives dels empresaris són positives pel que fa als preus d'exportació i internacionals del sector en els propers 12 mesos.

Font: Observatori d'Empresa i Ocupació

3. Cartera de comandes per sectors d'activitat

Els empresaris dels sectors de cautxú i matèries plàstiques; paper, edició, arts gràfiques i reprografia, i tèxtil, confecció, cuir i calçat són els que presenten una percepció més favorable d'aquest indicador, amb una proporció elevada dels que opinen que ha anat a l'alça. En el cas del sector d'altres indústries, encara és més alt el percentatge dels que opinen que la cartera de comandes ha evolucionat a l'alça (43,1%), però atès que el percentatge dels que opinen que ha anat a la baixa també és elevat (32,9%), el saldo de respostes es redueix a 10,2 punts, un dels més baixos.

Entre els empresaris que opinen que la cartera de comandes ha evolucionat a la baixa destaca, a més del sector d'altres indústries, el d'altres productes minerals no metàl·lics.

Taula 1

Catalunya – Cartera de comandes per sectors d'activitat

2n trim. 2015

	A la baixa	Estable	A l'alça	Saldo
Cautxú i matèries plàstiques	12,3	36,8	50,9	38,5
Paper, edició, arts gràfiques i reprografia	4,5	55,5	40,0	35,6
Tèxtil, confecció, cuir i calçat	5,0	54,7	40,4	35,4
Metal·lúrgia i productes metàl·lics	9,5	50,6	40,0	30,5
Indústries químiques	8,9	51,9	39,2	30,2
Maquinària i equips mecànics	14,0	45,6	40,4	26,4
Equips elèctrics i electrònics	17,9	44,4	37,7	19,8
Vehícules de motor i altres materials de transport	4,7	76,1	19,2	14,5
Alimentació i begudes	17,4	53,1	29,5	12,0
Altres indústries	32,9	24,0	43,1	10,2
Màquines d'oficina, instruments, precisió i òptica	18,7	54,9	26,4	7,7
Altres productes minerals no metàl·lics	24,6	46,2	29,2	4,6
Cartera de comandes (actual)	13,1	48,7	38,1	25,0

Font: Observatori d'Empresa i Ocupació

En relació amb les expectatives manifestades pels propers 12 mesos, tots els empresaris són optimistes, especialment els dels sectors d'altres productes minerals no metàl·lics; màquines d'oficina, instruments, precisió i òptica i equips elèctrics i electrònics.

Taula 2

Catalunya – Expectatives de la cartera de comandes per als propers 12 mesos, per sectors d'activitat

2n trim. 2015

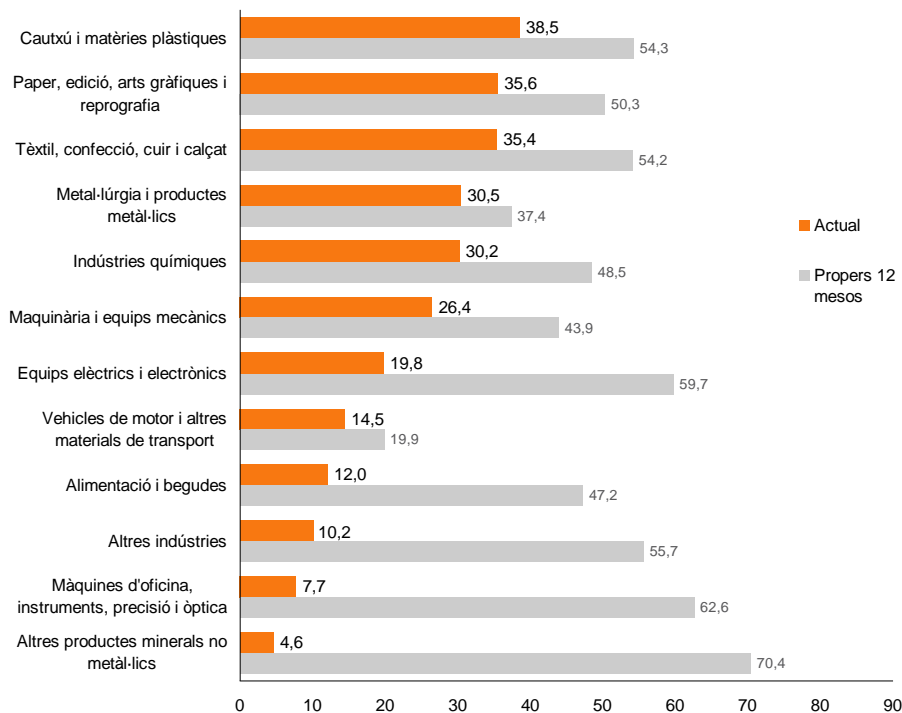
	A la baixa	Estable	A l'alça	Saldo
Altres productes minerals no metàl·lics	0,0	29,6	70,4	70,4
Màquines d'oficina, instruments, precisió i òptica	12,1	13,2	74,7	62,6
Equips elèctrics i electrònics	0,4	39,4	60,1	59,7
Altres indústries	1,5	41,4	57,2	55,7
Cautxú i matèries plàstiques	1,6	42,5	55,9	54,3
Tèxtil, confecció, cuir i calçat	1,2	43,4	55,4	54,2
Paper, edició, arts gràfiques i reprografia	2,0	45,7	52,3	50,3
Indústries químiques	6,0	39,6	54,4	48,5
Alimentació i begudes	14,6	23,5	61,9	47,2
Maquinària i equips mecànics	7,0	42,0	41,7	43,9
Metal·lúrgia i productes metàl·lics	4,2	54,1	41,7	37,4
Vehícules de motor i altres materials de transport	6,1	67,9	26,0	19,9
Cartera de comandes (propers 12 mesos)	4,7	41,8	53,6	48,9

Font: Observatori d'Empresa i Ocupació

Gràfic 6

Catalunya – Indicador de cartera de comandes per sectors d'activitat (actual i propers 12 mesos)

2n trim. 2015

Els sectors de màquines d'oficina, instruments, precisió i òptica i altres productes minerals no metàl·lics consideren que l'evolució de la cartera de comandes no ha estat molt favorable, però són els més optimistes de cara als propers 12 mesos.

Font: Observatori d'Empresa i Ocupació

4. Cartera de comandes per trams d'exportació

El valor de l'indicador varia també en funció de l'import de la facturació de les empreses en exportacions.

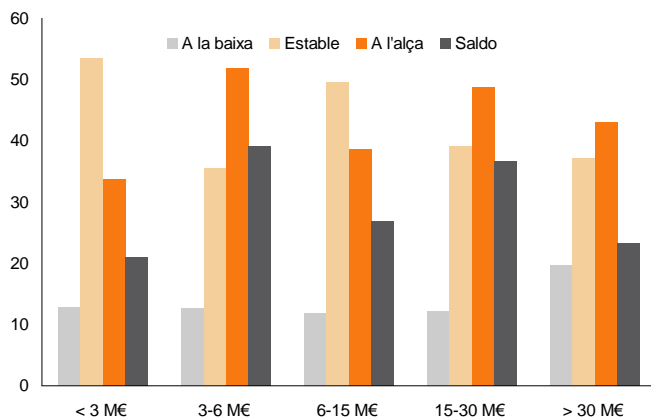
En el segon trimestre de 2015, les empreses que presenten un saldo més favorable de la cartera de comandes són les que han facturat entre 3 i 6 milions d'euros (on més de la meitat dels empresaris opina que ha evolucionat a l'alça), seguides de les empreses que han facturat entre 15 i 30 milions.

Les empreses amb un import de vendes a l'estranger inferior als 3 milions d'euros són les que presenten un valor de l'indicador de la cartera de comandes d'exportacions més baix.

Gràfic 7

Catalunya – Cartera de comandes per trams d'exportació

2n trim. 2015

Les empreses que facturem entre 3 i 6 milions d'euros són les que presenten una evolució més favorable de la cartera de comandes d'exportacions.

	A la baixa	Estable	A l'alça	Saldo
Menys de 3 milions d'euros	12,8	53,5	33,7	20,9
De 3 a 6 milions d'euros	12,7	35,5	51,8	39,2
De 6 a 15 milions d'euros	11,8	49,5	38,7	26,9
De 15 a 30 milions d'euros	12,1	39,1	48,8	36,7
Més de 30 milions d'euros	19,7	37,3	43,0	23,2
Cartera de comandes (actual)	13,1	48,7	38,1	25,0

Font: Observatori d'Empresa i Ocupació

Quant a les expectatives de cara als propers 12 mesos, totes les empreses són optimistes en relació amb la cartera de comandes, especialment les que facturem entre 3 i 6 milions d'euros en exportacions, on el 60,6% dels empresaris opinen que la cartera de comandes d'exportacions evolucionarà a l'alça i només un 1,5%, a la baixa.

Taula 3

Catalunya – Expectatives de la cartera de comandes per als propers 12 mesos, per trams d'exportació

2n trim. 2015

	A la baixa	Estable	A l'alça	Saldo
Menys de 3 milions d'euros	4,6	43,2	52,3	47,7
De 3 a 6 milions d'euros	1,5	37,9	60,6	59,1
De 6 a 15 milions d'euros	9,8	37,6	52,6	42,7
De 15 a 30 milions d'euros	6,1	37,1	56,8	50,8
Més de 30 milions d'euros	4,3	45,3	50,4	46,2
Cartera de comandes (propers 12 mesos)	4,7	41,8	53,6	48,9

I són també les més optimistes pel que fa a la seva evolució en els propers 12 mesos.

Font: Observatori d'Empresa i Ocupació

5. Evolució per mercats de destinació

Igual que en el trimestre anterior, les expectatives d'exportació a curt termini de les empreses catalanes per mercats habituals van a l'alça a tot arreu excepte a Rússia i Comunitat d'Estats Independents, on evolucionen a la baixa.

En el segon trimestre de 2015, els empresaris que tenen com a mercats habituals Amèrica Llatina, la Unió Europea (15) i els Estats Units i Canadà són els que preveuen incrementar més les exportacions a curt termini, mentre que els empresaris que exporten habitualment a Àfrica Subsahariana i ASEAN són els que presenten unes expectatives més baixes.

Taula 4

Catalunya – Expectatives a curt termini de les exportacions per mercat habitual

2n trim. 2015

	Empreses				Saldo
	que exporten	A la baixa	Estable	A l'alça	
Amèrica Llatina	54,4	8,4	43,0	48,6	40,2
Unió Europea (15) ⁽¹⁾	96,5	6,2	50,1	43,7	37,4
Estats Units i Canadà	37,1	7,5	48,2	44,3	36,9
Resta d'Europa ⁽²⁾	47,2	0,0	0,0	31,4	31,4
Xina i Índia	25,7	6,0	57,7	36,2	30,2
Orient Mitjà	38,2	9,4	52,7	37,9	28,5
Resta Unió Europea ⁽³⁾	61,3	5,6	60,5	33,9	28,3
EFTA ⁽⁴⁾	31,6	6,1	66,1	27,7	21,6
Àfrica del Nord	39,0	10,2	62,0	27,8	17,6
Oceania	20,9	6,8	70,1	23,0	16,2
Japó, Corea Sud i Taiwan	26,3	11,9	60,9	27,2	15,4
Àfrica Subsahariana	16,1	8,4	75,4	16,2	7,9
ASEAN ⁽⁵⁾	19,1	10,4	71,7	17,8	7,4
Rússia i Comunitat d'Estats Independents (CEI)	29,6	29,8	43,2	27,0	-2,8

Les empreses amb unes expectatives d'exportacions més favorables a curt termini són les que exporten habitualment a Amèrica Llatina, la Unió Europea (15) i els Estats Units i Canadà.

(1) UE-15: Alemanya, França, Bèlgica, Dinamarca, Finlàndia, França, Grècia, Irlanda, Itàlia, Luxemburg, Països Baixos, Portugal, Regne Unit, Suècia i Espanya (no s'inclou com a país al qual s'exporta, s'ha d'exportar fora d'Espanya).

(2) Resta d'Europa: Europa que no inclou UE-28

(3) Resta Unió Europea: UE-28 que no inclou UE-15

(4) EFTA: Islàndia, Noruega, Suïssa, Liechtenstein

(5) ASEAN: Tailàndia, Filipines, Indonèsia, Malàisia, Singapur, Vietnam, Laos, Myanmar, Cambotja i Brunei.

Font: Observatori d'Empresa i Ocupació

Mapa 1

Catalunya – Expectatives a curt termini de les exportacions per mercat habitual

2n trim. 2015

Font: Observatori d'Empresa i Ocupació

Per últim, l'anàlisi de les perspectives d'obertura de nous mercats en els propers 12 mesos permet observar com les primeres posicions les ocupen els mercats d'Amèrica Llatina, Orient Mitjà, Àfrica Subsahariana i Àfrica del Nord, mentre les darreres posicions del rànquing les ocupen els mercats dels països que conformen l'EFTA i la Unió Europea (15).

Taula 5

Catalunya – Perspectives d'obertura a nous mercats en els propers 12 mesos

2n trim. 2015

Perspectives d'iniciar negoci	
Amèrica Llatina	8,1
Orient Mitjà	7,9
Àfrica Subsahariana	7,2
Àfrica del Nord	7,0
Xina i Índia	5,9
Rússia i Comunitat d'Estats Independents (CEI)	5,5
Resta Unió Europea ⁽¹⁾	5,0
Estats Units i Canadà	5,0
Japó, Corea Sud i Taiwan	4,4
Resta d'Europa ⁽²⁾	3,8
Oceania	3,4
ASEAN ⁽³⁾	2,6
EFTA ⁽⁴⁾	1,6
Unió Europea (15) ⁽⁵⁾	0,3

(1) Resta Unió Europea: UE-28 que no inclou UE-15

(2) Resta d'Europa: Europa que no inclou UE-28

(3) ASEAN: Tailàndia, Filipines, Indonèsia, Malàisia, Singapur, Vietnam, Laos, Myanmar, Cambotja i Brunei.

(4) EFTA: Islàndia, Noruega, Suïssa, Liechtenstein

(5) UE-15: Alemanya, França, Bèlgica, Dinamarca, Finlàndia, França, Grècia, Irlanda, Itàlia, Luxemburg, Països Baixos, Portugal, Regne Unit, Suècia i Espanya (però en aquest cas no s'inclou com a país al qual s'exporta, s'ha d'exportar fora d'Espanya).

Amèrica Llatina i Orient Mitjà encapçalen la llista de perspectives d'obertura de nous mercats en els propers 12 mesos, que tanquen els mercats de l'EFTA i UE (15).

Font: Observatori d'Empresa i Ocupació

6. Annex metodològic

L'Enquesta de clima exportador a Catalunya és una operació estadística trimestral, que recull les opinions de 600 empreses industrials exportadores catalanes sobre les expectatives i l'evolució de diferents variables relacionades amb la conjuntura exportadora, com ara la cartera de comandes, els preus d'exportació, els preus internacionals del sector i el marge de benefici comercial d'exportació de l'empresa.

Per a cadascuna d'aquestes variables es demana l'opinió dels empresaris sobre la seva situació actual i sobre les seves expectatives per als propers 12 mesos. Les preguntes es formulen de manera que permetin un triple nivell de resposta:

- positiva (a l'alça)
- negativa (a la baixa)
- estable

La simplicitat del qüestionari possibilita una resposta àgil i ràpida per part dels responsables empresarials.

Per a tots els indicadors, s'ofereix el saldo de resposta, és a dir, la diferència entre els percentatges de respostes positives (evolució a l'alça) i negatives (evolució a la baixa).

Els resultats es presenten per al conjunt de les empreses industrials exportadores catalanes i, a més, en el cas de la cartera de comandes, desagregats per sectors d'activitat econòmica, trams de facturació en exportació i zones geogràfiques.

També es pregunta l'opinió dels empresaris sobre les seves perspectives d'exportar a nous mercats en els propers 12 mesos.

La desagregació sectorial utilitzada a l'enquesta dona resultats per als 12 grups d'activitat econòmica següents:

- Alimentació i begudes (divisions econòmiques)
- Tèxtil, confecció, cuir i calçat
- Paper, edició, arts gràfiques i reprografia
- Indústries químiques
- Cautxú i matèries plàstiques
- Altres productes minerals no metàl·lics
- Metal·lúrgia i productes metàl·lics
- Maquinària i equips mecànics
- Màquines d'oficina, instruments, precisió i òptica
- Equips elèctrics i electrònics
- Vehicles de motor i altres materials de transport
- Altres indústries

Els trams d'exportació per als quals s'ofereix informació són:

- Menys de 3 milions d'euros d'exportació
- De 3 a 6 milions d'euros d'exportació
- De 6 a 15 milions d'euros d'exportació
- De 15 a 30 milions d'euros d'exportació
- Més de 30 milions d'euros d'exportació

Pel que fa a les zones geogràfiques considerades, es detallen a continuació:

- **Unió Europea (15):** Alemanya, Àustria, Bèlgica, Dinamarca, Finlàndia, França, Grècia, Irlanda, Itàlia, Luxemburg, Països Baixos, Portugal, Regne Unit, Suècia i Espanya (però en aquest cas no s'inclou com a país al qual s'exporta, s'ha d'exportar fora d'Espanya).
- **Resta de la UE-28:** Croàcia, Polònia, Romania, Bulgària, República Txeca, Hongria, Eslovàquia, Eslovènia, Estònia, Letònia, Lituània, Malta i Xipre.
- **Comunitat d'Estats Independents (CEI):** Rússia, Ucraïna, Bielorrússia, Kazakhstan, Armènia, Azerbaidjan, Kirguizistan, Moldàvia, Tadjikistan i Uzbekistan.
- **EFTA:** Islàndia, Noruega, Suïssa, Liechtenstein.
- **Resta d'Europa:** Turquia, Albània, Andorra, Bòsnia-Herzegovina, Vaticà, Macedònia, Mònaco, Montenegro, San Marino, Servia.
- **Estats Units i Canadà.**
- **Amèrica Llatina:** tots els països d'Amèrica Central i del Sud: Guatemala, Cuba, Hondures, Argentina, Brasil, etc.
- **Àfrica del Nord:** Marroc, Tunísia, Algèria, Líbia i Egipte.
- **Àfrica Subsahariana:**
 - o Àfrica Central: República Democràtica del Congo, República del Congo, República Centreafricana, Ruanda, Burundi.
 - o Àfrica Oriental: Kenya, Tanzània, Uganda, Djibouti, Eritrea, Etiòpia, Somàlia, Sudan.
 - o Àfrica Austral: Angola, Botswana, Lesotho, Malawi, Moçambic, Namíbia, Sud-àfrica, Swazilàndia, Zàmbia, Zimbabwe.
 - o Àfrica Occidental: Benín, Burkina Faso, Camerun, Txad, Costa d'Ivori, Guinea Equatorial, Gabon, Gàmbia, Ghana, Guinea, Guinea-Bissau, Libèria, Mali, Mauritània, Níger, Nigèria, Senegal, Sierra Leona, Togo.
 - o Nacions Insulars africanes: Cap Verd, Comores, Madagascar, Maurici, Sant Tomé i Príncep, Seychelles.
 - o Territoris i possessions: Mayotte i Reunió (França).
- **Orient Mitjà:** Aràbia Saudita, Emirats Àrabs Units, Líban, Síria, Iraq, Iran, Israel, Jordània, Kuwait, Bahrain, Qatar, Afganistan, Gasa, Cisjordània, Oman i Iemen.
- **Japó, Corea del Sud i Taiwan.**
- **Xina i Índia.**
- **ASEAN:** Tailàndia, Filipines, Indonèsia, Malàisia, Singapur, Vietnam, Laos, Myanmar, Cambotja i Brunei.
- **Oceania:** Austràlia, Nova Zelanda.